

RG IV Codificatie in Italië

- Justinianus Codificatie
- Codex
 - Digesten
 - Instituten
 - Novellen
- Glossa
- Irnerius
 - Leesbaar maken van de Corpus Iuris
 - Glossen = Uitleg, Glossator stelt zich boven de wet
 - Accursius: standaard editie van het Corpus Iuris met zijn glossen
 - Azo: summa codicis, een juridisch handboek - Verwaarlozing leenrecht en canoniek recht
- Volksrecht en gewoontrecht
- Langobarden
 - Personaliteitsbeginsel
 - Territorialiteitsbeginsel
 - Volksrecht niet voldoende > Aanvullen met Romeins recht
 - Gewoonterecht = Langdurig in acht genomen recht
- Instemming van het volk
Belichaamd in rechterlijke uitspraken
- Canoniek recht
- Middeleeuwer: geen strak onderscheid tussen religieuze, morele en juridische normen
 - Gemaakt door de mens, niet door God
 - Gratianus: Decretum > Harmonisering van alle regels + Toelichting
 - Privilegium Fori
 - Groot moreel gezag
 - Over gewoonterecht: 'De rede prevaleert boven de slechte gewoonte.'
 - Paus en Keizer
 - Bisschopbenoemingen
 - Investituurstrijd
- Commentatoren (staatjes)
- Bartolus: IPR = Conflictenrecht (Kleine soevereine staatjes)
 - Mos Italicus: extensieve interpretatie
 - Les Generalis als de Lex Specialis in gebreke bleef
- Leenrecht vruchtgebruik
- Leenheer - Levensonderhoud en land in
- In de loop van de tijd: om niet
- Leenman - Raad en daad
- Onderleenmannen, etc. > Leenpyramide
 - Fragmentatie van de staatscultuur

Codificatie I - IV

